

LUNDS
UNIVERSITET

“Don’t judge a book by its hair color!”

**Iscensättningen av den stereotypa dumma blondinen
via två filmer från 1950- och 2000-talet**

Linnea Andersson

Avdelningen för modevetenskap

Institutionen för kulturvetenskaper

Lunds universitet

MODK63, 15 hp. Examensarbete för kandidatexamen, vt 2023

Handledare: Maria Carlgren

Abstract

Title: “Don’t judge a book by its hair color!” - The staging of the dumb blonde stereotype via two films from the 1950s and 2000s.

Author: Linnea Andersson

Supervisor: Maria Carlgren

Spring term: 2023

The purpose of this essay is to examine and analyze two characters from two different movies, one from the 1950s and one from the 2000s. The primary focus is to analyze how the characters are portrayed and the connection with their performance as dumb blondes. With the three chosen scenes from each movie they will be semiotically analyzed for the purpose of finding signs that can represent the stereotype. Together with Joanne Entwistles (2015) theories regarding the clothes as a tool to present an identity, and Judith Butlers (2007) theories regarding the performance of gender and sex, can the semiotic signs be defined with the clothes and body. As defined by the theories, appearance and clothes can become a symbol for the representation for who the person behind the clothes are, but the clothes can also identify the person and in a way which creates prejudice regarding the wearer. With the feminine coded clothes and bodies being held to a higher standard of inspection, identifying signs that correlates to the dumb blonde appears to be easier than if it were to be male coded. The identified signs linked to the dumb blonde seems to be interpreted in a way where we culturally have learned a negativity towards the feminine.

Keywords: Stereotypes, the dumb blonde, femininity, gender roles, identity.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
1. Inledning.....	2
1.1. Syfte och frågeställningar.....	3
1.2. Material och avgränsningar.....	3
1.2.1. Material.....	3
1.2.2. Avgränsningar kring material.....	4
1.3. Metoder.....	4
1.3.1. Semiotisk bildanalys.....	5
1.3.2. Metodkritik.....	5
1.4. Teoretiskt ramverk.....	6
1.4.1. Kläder, kropp och identitet.....	6
1.4.2. Framställningen av kön och genus.....	7
1.5. Forskningsöversikt.....	8
1.5.1. Tidigare forskning om stereotyp.....	8
1.5.2. Tidigare forskning kring representation.....	9
1.6. Definitioner av begrepp.....	10
1.6.1. Stereotyp.....	10
1.6.2. Representation.....	10
1.6.3. Den dumma blondinen.....	10
1.7. Disposition.....	10
2. Beskrivning av de valda scenerna.....	11
2.1. Valda scener från filmen Gentlemen Prefer Blondes (1953).....	11
2.2. Valda scener från filmen Legally Blonde (2001).....	13
3. Analysering av den dumma blondinen.....	16
3.1. Lorelei Lee.....	16
3.1.1. Lorelei Lee som den dumma blondinen.....	19
3.2. Elle Woods.....	21
3.2.1. Elle Woods som den dumma blondinen.....	25
3.3. En komparativ analys av Lorelei och Elle.....	27
4. Avslutande diskussion och slutsatser.....	29
5. Sammanfattning.....	30
6. Källförteckning.....	31
7. Bilagor.....	34

1. Inledning

Från Marilyn Monroes roll i *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) till Reese Witherspoons i *Legally Blonde* (2001) har den stereotypiskt dumma blondinen porträtterats på liknande sätt genom filmens historia som blond, snygg och dum. Utöver det snygga och blonda brukar hon även vara klädd i feminint kodade plagg. Genom liknande stereotyper har vi via media och kultur lärt oss hur olika representationer av blondinen ser ut. Men är dessa representationers likheter så genomgående inom filmer och annan media att de kan bli ett faktum för vårt perspektiv av verkligheten? Finns det verkligen satta regler för hur en dum blondin ska se ut, eller har dessa medium skapat en uppfattning om hur stereotypen bör se ut? Hur kommer det sig då att kvinnan i feminint kodade kläder har blivit kopplad till någon som inte förväntas att vara intelligent. För som Warner Huntington III uttryckte sig: "If I want to be a Senator, I need to marry a Jackie, not a Marilyn"¹.

Citatet från föregående stycke kommer från filmen *Legally Blonde* (2001) när huvudpersonen Elle Woods pojkvän gör slut med henne. Uttrycket kan tolkas som att en högt uppsatt man inte bör vara gift med någon blond och vågad som Marilyn Monroe, vilket Elle jämförs med. För att tas seriöst bör man enligt karaktären istället vara gift med någon elegant och sofistikerad som mörkhåriga före detta presidentfrun Jacqueline "Jackie" Kennedy. För i filmer och inom annan media har den kvinnliga blondinen oftast klassats och beskrivits som en person som saknat intelligens och elegans. Under tidigt 2000-tal hade *Legally Blonde* premiär på bio, samtidigt skrevs det mycket i skvallertidningar om kändisar, och en av de blondaste för tiden var Paris Hilton som är arvtagerska till hotellimperiet Hilton. Med sitt blonda hår, ljusa röst, feminina stil och rika familj som med en blandning av reality-tv och vilt festande med andra kändisar blev Paris snabbt stämplad av skvallerpress som inget mindre än en typiskt dum blondin. Något som hon under senare år menar endast var ett skådespeleri för att få uppmärksamhet och bli känd.² Genom film finns det många karaktärer som porträtteras som den dumma blondinen, de två som studeras i denna uppsatsen är Lorelei Lee i *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) och Elle Woods i

---

¹ Luketic, R., *Legally Blonde*, [film], Metro-Goldwyn-Mayer Inc. & Marc Platt Productions Inc., 2001.

² Parker, H., "Paris Hilton says she was just good at 'pretending to be one' as she credits herself with 'creating a new genre of celebrity'", Daily Mail, 2023-03-21, <https://www.dailymail.co.uk/tvshowbiz/article-11885679/Paris-Hilton-says-not-dumb-blonde.html> (hämtad 2023-04-10).

Legally Blonde (2001). Men vad är det som gör att Lorelei Lee och Elle Woods utöver deras blonda hår blir utpekade som dumma blondiner?

1.1. Syfte och frågeställningar

Syftet med studien är att via scener från två filmer analysera hur stereotypen den dumma blondinen iscensätts och vilka faktorer utöver det blonda håret har för betydelser. För att analysera och diskutera detta kommer jag att förhålla mig till följande frågeställningar:

- Förutom deras blonda hår, hur spelar karaktärernas kläder en roll i framställandet av dem som dumma blondiner?
- Spelar kön en central roll för iscensättningen av den dumma blondinen i de valda scenerna?

Frågeställningarna i relation till syftet kommer att behandlas i en analys utifrån material, metod och teorier som presenteras i de kommande avsnitten.

1.2. Material och avgränsningar

I detta avsnitt kommer det valda materialet för analysen som utgörs av sex stycken olika scener från två olika filmer att presenteras. Avsnittet avslutas med vilka avgränsningar som gjorts kring urvalet av material.

1.2.1. Material

Den första filmen är *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) som Howard Hawks regisserade, hade William Travilla som kostymör och var baserad på Anita Loos novell med samma namn från år 1925.³ Den ena huvudkaraktären är Lorelei Lee som spelas av Marilyn Monroe. De tre valda scenerna från *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) är följande:

1. När Lorelei och Dorothy anländer till båten som ska ta dem till Frankrike.
2. När Lorelei och Dorothy anländer till salen för middag på båten.
3. Lorelei och Mr Esmond övertalar hans far att de ska få gifta sig.

Det är dessa tre scener som tillsammans med karaktärens klädsel kommer att utgöra materialet från *Gentlemen Prefer Blondes* (1953). En sammanfattning av filmen finns under Bilaga 3.

---

³ The Swedish Film Database, "Gentlemen Prefer Blondes", 2023, <https://www.svenskfilmdatabas.se/en/item/?type=film&itemid=23069> (hämtad 2023-04-24).

Den andra filmen är *Legally Blonde* (2001) som regisserades av Robert Luketic, hade Sophie De Rakoff Carbonell som kostymör och baserades på Amanda Browns roman *Legally Blonde* från år 2001.⁴ Huvudrollen Elle Woods spelas av Reese Witherspoon. De tre valda scenerna från *Legally Blonde* (2001) är följande:

1. Warner gör slut med Elle.
2. Elles videoessä för hennes ansökan till Harvard Law School.
3. Elle imponerar på professor och klass under en föreläsning.

Det är dessa tre scener som tillsammans med karaktärens klädsel kommer att utgöra materialet från *Legally Blonde* (2001). En sammanfattning av filmen finns under Bilaga 4.

1.2.2. Avgränsningar kring material

Materialet är avgränsat till två karaktärer från två filmer för att kunna gå djupare om respektive karaktär samt för att möjliggöra en komparativ analys. De båda karaktärerna är amerikanskor vilket skulle kunna anses ge en amerikansk synvinkel, men eftersom Hollywood är ledande på den globala filmmarknaden kan man argumentera för att det kan ge en generell blick över den valda stereotypen i film.⁵

De båda filmerna är baserade på noveller och har respektive filmuppföljare. *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) har tidigare versioner av sig utöver novellen som är bestående av både film och musikal, samt filmversionen av uppföljaren *Gentlemen Marry Brunettes* (1955). *Legally Blonde* (2001) har även den en uppföljare vid namn *Legally Blonde 2: Red, White & Blonde* (2003), men även en fristående uppföljare *Legally Blondes* (2009) samt musikalen *Legally Blonde: The Musical* (2007). Materialet är avgränsat till att enbart hålla sig till filmversionen av *Gentlemen Prefer Blondes* från år 1953 och filmversionen av *Legally Blonde* från år 2001.

1.3. Metoder

I detta avsnitt kommer analysmetoden att presenteras där avsnittet avslutas med metodkritik.

---

⁴ The Swedish Film Database, "Legally Blonde", 2023, <https://www.svenskfilmdatabas.se/en/item/?type=film&itemid=47408#crew> (hämtad 2023-04-24); IMDB, "Legally Blonde - Full Cast & Crew", 2023, https://www.imdb.com/title/tt0250494/fullcredits/?ref=tt_cl_sm (hämtad 2023-04-24).

⁵ Thompson, K., Bordwell, D. & Smith, J.C., *Film History: an introduction*, 5 uppl., New York: McGraw-Hill, 2022, s. 578.

1.3.1. Semiotisk bildanalys

Materialet för studien kommer att analyseras och tolkas utifrån en semiotisk bildanalys innan karaktärerna sedan komparativt analyseras. Med hjälp av semiotiken är det inte enbart det deskriptiva man tar ut från bildanalysen, utan det hjälper även till med att ta isär bilden för att kunna söka efter en bredare mening i det hela.⁶ I *Image Music Text* (1977) delar Roland Barthes upp detta språkliga budskap som det denotativa och konnotativa i bilden.⁷ Där denotationen utgör den deskriptiva delen av det synliga man kan se i bilden och konnotationen utgör associationerna bildens bibetydelse avger. Det första tecknet i en bild menar Barthes (1977) på att man enbart behöver sina tidigare kunskaper och vanor för att läsa av, men där sedan det andra tecknet inte är lika tydligt att avläsa då det handlar mer om vår kunskap kopplad till vår uppfattning.⁸ Gillian Rose (2016) tar upp tecknen för de semiotiska delarna enligt Charles Sanders Peirces förklaring om att det finns tre typer, som är ikoniska tecken, indexikala tecken och symboler. Med ikoniska tecken syftar man på något som sålunda bygger på likhet.⁹ Med det menar man på likheten mellan en avbildning och bild i relation till motsvarigheten av verkligheten.¹⁰ Det indexikala tecknet grundas på en närhet där sambandet mellan två företeelser som uppstår gör att vi kan avläsa något.¹¹ Det tredje tecknet är symboler, de behöver inte enbart representera sig själva utan kan i sammanhanget även representera något frånvarande. Symbolers betydelse är även något som är kulturellt inlärt, där olika grupper kan ha varierande överföringar av tecknet.¹² Dessa kommer att användas för att identifiera kulturella och sociala tecken man kan läsa av via bl.a. karaktärernas kläder, hår och vad för färger de bär.

1.3.2. Metodkritik

I ett arbete som baseras på analys och tolkningar är det svårt att tillhandahålla ett helt objektivt tillvägagångssätt. Allt från vad gällande ämne, val av material, teorier och metoder kan sägas vara valda relativt objektivt, men någon annan med andra erfarenheter hade kunnat komma att

---

⁶ Rose, G., *Visual Methodologies: An Introduction to Researching with Visual Materials*, 4 uppl., London: SAGE Publications Ltd, 2016, s. 106.

⁷ Barthes, R., "Rhetoric of the Image", *Image Music Text*, London: Fontana Press, 1977, s. 33.

⁸ Barthes, 1977, ss. 34, 36.

⁹ Eriksson, Y. & Göthlund, A., *Möten med bilder - att tolka visuella uttryck*, 2 uppl., Lund: Studentlitteratur, 2012, s. 43.

¹⁰ Eriksson & Göthlund, 2012, s. 43; Rose, 2016, ss. 119f.

¹¹ Rose, 2016, s. 120.

¹² Ibidem.

välja något annat för att få svar på samma frågor. Den semiotiska analysen innebär att resultatet av analysen kan komma att ifrågasättas då den involverar tolkningar som vi människor ser olika på beroende av bl.a. erfarenhet, kultur och åsikter.¹³ Att komparativt analysera karaktärerna kommer även innebära att det är mina egna åsikter av vad som anses vara viktigt att framhäva som tas upp. Det innebär även att förarbetet inför analysen kan kunna komma att se annorlunda ut beroende på vem som utför den. Detta gäller även mina sammanfattningar av de valda filmerna samt beskrivandet av karaktärerna då det är jag själv som valt ut vad som anses vara viktigast i relation till ämnet för att kunna föra en analys.

1.4. Teoretiskt ramverk

I detta avsnitt kommer det teoretiska ramverket som studien kommer att förhålla sig till att presenteras. De centrala punkterna från teorierna är klädernas betydelse för iscensättningen och konstruktionen av en själv, samt representationen av kön och genus ur ett feminint perspektiv.

1.4.1. Kläder, kropp och identitet

Mode och kläder skulle både kunna ses som en representation av en själv, samt som en representation av vem man vill vara och vart man vill tillhöra. Under 1800-talet kom det yttre att stå för en viktig del av ens inre karaktär, där de minsta detaljerna även kunde spela en större roll för ens skapande av identitet.¹⁴ Joanne Entwistle (2015) menar att klädda kroppar fyller vår sociala värld där man genom en social struktur bestämmer vad som är acceptabelt att bära.¹⁵ Som Entwistle utvecklar utifrån Tseëlons påstående om att kvinnorna historiskt har ansetts vara fåfänga och ytliga i relation till att deras starkare association till mode, vilket betraktats som yttligt.¹⁶ Vad man menar då är att om man via mode klär sig på ett specifikt sätt skulle man kunna anses vara fåfäng, men sen samtidigt om man inte klär sig alls skulle det inte vara acceptabelt i det offentliga. Klär man sig måste man därför genom modet röra sig mellan de olika gränserna av det individuella och sociala för att både representera och presentera sig själv.¹⁷ Entwistle (2015) förklarar det som att kläderna vi väljer att klä oss i berättar något om vilka vi är som personer

---

¹³ Barthes, 1977, s. 46.

¹⁴ Entwistle, J., *The Fashioned Body: Fashion, dress & modern social theory*, 2 uppl., Cambridge: Polity Press, 2015, s. 123.

¹⁵ Entwistle, 2015, s. 6.

¹⁶ Ibid., ss. 21f.

¹⁷ Ibid., ss. 6f.

även fast våra kläder inte kan prata, vilket leder till ett bedömande mellan vad som är sant och inte från utomstående.¹⁸ Vår identitet i det sociala rummet har därför en stark anknytning till hur vi uppför och upprätthåller sagd identitet, och det innefattar även vilka kläder vi har på oss.¹⁹ Där de kvinnligt kodade kläderna är de som skapar fler frågor kring en moralisk oro än vad manligt kodade kläder gör.²⁰ Vilket även kan kopplas till att den kvinnliga kroppen alltid har varit den sexuella kroppen.²¹ Teoretiskt skulle därmed en kvinnlig kodad klädsel ha en starkare koppling till skapandet av person och identitet i ett samband där klädsel kodat för män inte skulle haft en lika stor betydelse. Detta skulle man även kunna diskutera utifrån att färger även är uppdelade mellan det maskulina och feminina när det kommer till plats och klädsel. Det feminina har en större acceptans till att vara mer färgglad än det maskulina som inte har några förväntningar på att vara speciellt färgglad.²² Vissa färger har också fått starka associationer till olika kön, där de för tiden vid premiärerna av båda filmerna år 1953 och 2001 var det färgen rosa man klädde bebisar av kvinnligt kön i för att visa deras könsidentitet.²³

1.4.2. Framställningen av kön och genus

Judith Butlers (2007) teori diskuterar genus som en konstruktion av hur man blir kvinna eller man. Detta ses som en performativitet där uppfattningen är att det existerar en viss identitet när man pratar om kvinnan som en kategori.²⁴ Representationen för kvinnor som subjekt formas efter fastställda kriterier, vilket betyder att kvinnan måste kvalificera sig som subjekt innan hon kan bli erbjuden representation.²⁵ Som diskuterades utifrån Entwistle (2015) i föregående stycke om hur kvinnan ställs mot en annan standard när det kommer till kläder, ställs istället här det kvinnliga könet mot högre krav av granskning.²⁶ För finns det krav och sociala lagar att förhålla sig till i var och hur genus konstrueras inom könsskillnaderna, så finns det ett fastställande över vad som anses vara acceptabelt.²⁷ Därmed kan ens kön och genus diskuteras ur ett konstruerat

---

¹⁸ Entwistle, 2015, ss. 112f.

¹⁹ Ibid., s. 114.

²⁰ Ibid., s. 22.

²¹ Ibid., s. 38.

²² Ibid., s. 16.

²³ Ibid., s. 140.

²⁴ Butler, J., *Genustrubbel: feminism och identitetens subversion*, Göteborg: Daidalos, 2007, s. 49.

²⁵ Butler, 2007, s. 50.

²⁶ Ibid., s. 55.

²⁷ Ibid., s. 57.

perspektiv med ett underlag kring om funktionerna är fasta eller om det finns andra krafter som hjälper till att forma våra kroppar.²⁸

1.5. Forskningsöversikt

Detta avsnitt är uppdelat i två kategorier och kommer att gå igenom forskningsöversikten av områdena inom ämnet. De två kategorierna består av tidigare forskning inom stereotyp och representation för att tydliggöra bakgrunden och förståelsen för termerna. De båda som begrepp och tidigare forskning är av relevans för att med hjälp av det teoretiska ramverket frambringa förståelse av ett skapande och upprätthållande av ens ytliga identitet via mode och kläder.

1.5.1. Tidigare forskning om stereotyp

I psykologen Perry R. Hinton's forskning av stereotyper får man förståelse kring faktorerna bakom skapandet av det stereotypa utifrån andra och sig själv. Man kan se Hinton's forskning om stereotypen som en vidareutveckling av Walter Lippmann's bok *Public Opinion* (1922) där Lippmann introducerade begreppet 'stereotyp' och hur de användes.²⁹ Hinton menar att endast genom att titta på andra människor kategoriserar vi dem som tillhörande av en grupp, och inte som individer.³⁰ Vilket innebär att vi drar slutsatser i form av antaganden kring olika kategorier av människor utifrån hur vi ser dem. Definitionen av stereotyp innehåller enligt Hinton följande tre komponenter:

1. igenkännande egenskap hos en grupp människor,
2. ytterligare egenskaper som tillskrivs hela gruppen,
3. när identifieringen av det första skett tillskriver vi den andra punkten.³¹

En igenkännande egenskap skulle kunna vara en persons blonda hårfärg, det blonda kopplar vi sedan till t.ex. en dum blondin, vilket gör att vi identifierar att personen tillhör gruppen med blont hår. Då tillskriver vi även den stereotypiska egenskaper som här var att man som blondin är mindre intelligent. Genom våra olika och egna erfarenheter skapar vi i en viss utsträckning både egna föreställningar och förväntningar på andra människor.³² Eftersom objekt måste kategoriseras av oss för att bli noterade sker en kategorisering enligt egna kunskaper, alltså

---

²⁸ Butler, 2007, s. 205.

²⁹ Hinton, P.R., *Stereotyper, kognition och kultur*, Lund: Studentlitteratur, 2003, s. 13.

³⁰ Hinton, 2003, s. 10.

³¹ Ibid., ss. 11f.

³² Ibid., ss. 46, 53.

genom en generalisering av våra tidigare erfarenheter.³³ Vi människor kan endast hantera en viss mängd information åt gången när vi gör våra ögonblicksbedömningar av andra.³⁴ Detta gör det svårt att ge plats till information vi inte direkt kan se utöver de tillskrivna egenskaperna. Då vår sociala identitet fastställs av våra tillhörande grupper menar Hinton på att man vill se sin egen som en av de bättre.³⁵ Om alla grupper internt tänker och känner att det är deras egen grupp som är bättre kan detta leda till en social konkurrens, där resultatet kan bli fördomar och nedvärderingar av andra grupper.³⁶ Stereotypering blir därför en process som sker mellan sociala grupper genom att man har en gemensam erfarenhet av likheter och olikheter.

1.5.2. Tidigare forskning kring representation

Stuart Hall menar att representation har blivit en både stor och viktig del när det kommer till studier inom och av kultur.³⁷ Men vad är då representation? Hall menar att genom språkets representation producerar man mening.³⁸ Det man säger med det är då att genom språk producerar man en mening som blir representationen där det då bl.a. kan användas till att avbilda eller symbolisera något.³⁹ Men en bild som avbildar eller symboliserar något kan man fortfarande se som en referens och endast som en representation av det verkliga. Därav blir avbildningen i bilden fortfarande tecken för tolkning, och inte det verkliga avbildandet.⁴⁰ Eftersom det är vi som konstruerar mening och inte tingen själva så blir det då via språket som vi skapar en mening som effektivt går att förmedla och utväxla med andra människor.⁴¹ Men med representationer och tolkningar kommer det även andra frågor och diskussioner kring hur man som människa kan utväxla dessa meningar via ens språk till andra människor. Då måste det finnas en så pass universal förståelse för uppsättningarna av tecknen till ett ord inom ett språk så att det går att förstå, där det då även finns ett tidigare bestämmande för dess betydelser.⁴² Vilket man skulle

---

³³ Hinton, 2003, s. 38.

³⁴ Ibid., ss. 58, 83f.

³⁵ Ibid., s. 111.

³⁶ Ibid., s. 112.

³⁷ Hall, S., "The Work of Representation", *Representation*, 2 uppl., Hall, S., Evans, J. & Nixon, S. (red.), London: SAGE Publications Ltd, 2013, s. 1.

³⁸ Hall, 2013, s. 14.

³⁹ Ibid., s. 2.

⁴⁰ Ibid., s. 5.

⁴¹ Ibid., ss. 3, 5, 11.

⁴² Ibid., s. 7.

kunna se genom karaktärer i film och annan media, där man iscensätter något baserat på universella bestämmelser för att förmedla en uppfattning av karaktärerna.

1.6. Definitioner av begrepp

Eftersom följande begrepp kommer att tas upp, föras i diskussioner och vara allmänt centrala i analysen kommer de att i detta avsnitt definieras för en genomgående förståelse.

1.6.1. Stereotyp

Begreppet stereotyp kommer att behandlas utifrån Perry R. Hintons forskning som baseras på Walter Lippmans introduktion av ordet (se avsnitt 1.5.1.). I studien kommer “stereotyp” att syfta på de antaganden och tillskrivna egenskaper man kulturellt lärt sig genom att kategorisera och läsa av människor.

1.6.2. Representation

Representation kommer i studien att syfta på att symbolisera något (se avsnitt 1.5.2.). “Representation” kommer att användas för att inte blandas ihop med “symbol” från den semiotiska analysen.

1.6.3. Den dumma blondinen

Den dumma blondinen kommer att tas upp som representationen av stereotypen. I studien kommer “den dumma blondinen” att syfta på en kvinna som man anser är attraktiv, har blont hår och egenskapen av att inte vara intelligent.

1.7. Disposition

I kommande avsnitt kommer de valda scenerna och karaktärernas klädsel att beskrivas. Detta följs av ett avsnitt där analysen kommer att utgöra tre olika delar. Den första delen kommer att vara en semiotisk analys av karaktären Lorelei Lee och hennes klädsel, där sedan andra delen är likadant uppbyggd för karaktären Elle Woods och hennes klädsel. I den tredje delen kommer en komparativ analys av de båda karaktärerna att utföras. Därefter kommer de följande avsnitten presentera resultatet av analysen tillsammans med en diskussion om fortsatt forskning inom ämnet som avslutas med en sammanfattning av studien.

2. Beskrivning av de valda scenerna

Detta avsnitt kommer att behandla den deskriptiva delen av materialet. De två filmerna har varsin del där de utvalda scenerna och karaktärens kläder kommer att beskrivas.

2.1. Valda scener från filmen *Gentlemen Prefer Blondes* (1953)

Här kommer den första filmens tre scener att presenteras. För sammanfattning av filmen *Gentlemen Prefer Blondes* (1953), se Bilaga 3.

Scen 1 - Lorelei och Dorothy anländer till båten

Loreleis klädsel i scenen: Svart klänning med långa ärmor, stylad med en liten svart hatt, accessoarer som sjal och muff i leopardmönstrad päls, beige handskar tillsammans med örhängen, brosch, röda läppar och blont stylat hår (se Bilaga 1.1.).

Scenen: Vid kajen där båten som ska ta väninnorna till Frankrike står är det fullt av människor. Ett olympiskt lag tillsammans med sin lagkapten tar närvaro när männens uppmärksamhet riktas mot ett annat håll. Lorelei och Dorothy tillsammans med Mr Esmond kommer gåendes på kajen när Dorothy frågar en herre om vem männen i de blåa kavajerna är och får till svar att det är ett olympiskt lag som ska resa på samma båt som dem. Två män, varav den ena är Mr Malone, möts upp på kajen där Mr Malone får en biljett för resan och blir tillsagd att det är den blonda [Lorelei] som han ska hålla koll på. Den andre mannen uttrycker att de inte har något intresse av att hålla koll på den mörkhåriga kvinnan [Dorothy], vilket Mr Malone motsätter sig att han har ett intresse. De två väninnorna tar sig igenom folkhavet på kajen då nästan alla män nu har vänt sig om för att skåda de två kvinnorna medan Mr Esmond fundersamt följer efter. En man från det olympiska laget frågar sin kamrat bredvid sig om vem han hade räddat först utav de två kvinnorna om båten sjunker till vilket kamraten svarar "Those girls couldn't drown"⁴³.

Scen 2 - Lorelei och Dorothy anländer till middagen

Loreleis klädsel i scenen: En orange långklänning som sitter tajt mot överkroppen. Klänningen har tunna axelband och en väldigt låg skuren urringning med en matchande sjal och bärs tillsammans med örhängen, armband, röda läppar och blont stylat hår (se Bilaga 1.2.).

---

⁴³ Hawks, H., *Gentlemen Prefer Blondes*, [film], Twentieth Century Fox Film Corporation, 1953.

Scenen: Sir Beekman som är mitt uppe i en diskussion vid sitt bord slutar att prata mitt i en mening då hans uppmärksamhet har riktats åt ett annat håll. Uppmärksamheten har hamnat på Lorelei och Dorothy som kommit in överst på trappan som tar dem ner till middagssalen. Hovmästaren visar kvinnorna vägen till deras bord för kvällen, när män från orkestern även blir distraherade av Lorelei och Dorothy. Vid deras bord sitter redan fem andra män, och däribland Mr Malone. Lorelei håller en kort diskussion med tre av männen där hon avbryter dem innan de hunnit svara på hennes frågor innan hovmästaren kommer upp till bordet. Lorelei har sett till att vem hon tror är en förmögen man vid namn Henry Spofford III ska sitta vid deras bord under middagen. Mr Spofford blir introducerad av hovmästaren till sällskaper där det visar sig att han inte är en man, utan enbart en 10-årig pojke. Dorothy som lovat Lorelei att göra ett bra första intryck på Mr Spofford underhåller honom med en konversation. Hon uttrycker att hon har hört mycket om honom vilket gjort att hon förväntade sig att han skulle vara äldre, vilket han svarar med "I'm old enough to appreciate a good looking girl when I see one"⁴⁴.

Scen 3 - Lorelei och Mr Esmond övertalar hans far att få gifta sig

Loreleis klädsel i scenen: En mörkblå klänning utan axelband som har en liten matchande jacka som på framsidan inte täcker mer än axlarna. Bärandes på en liten svart väska och pälskappa med accessoarer som örhängen, armband, en diamantring, röda läppar och blont stylat hår (se Bilaga 1.3.).

Scenen: Efter att anklagelserna mot Lorelei och den stulna tiaran inte längre är aktuella bestämmer sig Lorelei för att hon inte längre behöver gifta sig med Gus. Då hon inte längre behöver pengar som kan hjälpa henne med problemet ser hon inte det som nödvändigt. Lorelei som håller på att lämna lokalen där hon och Dorothy jobbar får Mr Esmond springandes efter sig när de båda stoppas av att Mr Esmonds far står framför dem. Mr Esmond berättar för sin far att han har bestämt sig att tvinga Lorelei att gifta sig med honom, vilket hans far tycker låter bra då han inte förstår att det är Lorelei som står framför honom. Han har precis sett Dorothy i rättegången utklädd till Lorelei och uttrycker att alla andra skulle vara bättre än kvinnan han nyss sett. De båda intygar Mr Esmonds far att det är Lorelei som står framför honom, och när han

---

⁴⁴ Hawks, *Gentlemen Prefer Blondes*.

inser detta menar han på att sonen aldrig kommer gifta sig med någon som henne. Fadern uttrycker att han vet att hon inte älskar hans son, och att hon inte kan lura honom till att tro det. Lorelei som svarar med att hon inte försöker lura honom och blir ifrågasatt kring att hon enbart älskar Mr Esmond för att han har pengar. Lorelei försäkrar de båda att det inte handlar om Mr Esmonds pengar, utan det är faderns pengar hon är ute efter. Fadern som ännu en gång anklagar Lorelei efter att enbart vara ute efter pengar, får som svar "Don't you know that a man being rich is like a girl being pretty? You wouldn't marry a girl just because she's pretty, but my goodness, doesn't it help?"⁴⁵. Lorelei fortsätter med att om han hade haft en dotter hade han velat det bästa för henne, så hon förstår inte varför det är fel för henne att vilja det bästa för sig själv. Fadern blir överraskad över Loreleis uttalande och berättar att han hade fått reda på att hon var dum, men att hon inte låter dum. Lorelei förklarar att hon kan vara smart när hon behöver det, men att männen inte brukar gilla det. Lorelei begär att få tala enskilt i tre minuter med fadern där hon lyckats övertala honom att få låta henne gifta sig med hans son.

2.2. Valda scener från filmen *Legally Blonde* (2001)

Här kommer den andra filmens tre scener att presenteras. För sammanfattning av filmen *Legally Blonde* (2001), se Bilaga 4.

Scen 1 - Warner gör slut med Elle

Elles klädsel i scenen: En rosa klänning med öppen rygg och uringning vars kjol är lång där bak och kort framtill. Bärs tillsammans med klackskor, rosamålade läppar och blont hår (se Bilaga 2.1.).

Scenen: Elle och hennes pojkvän Warner sitter mittemot varandra på en restaurang och dricker champagne. Man har tidigare fått veta att denna restaurang är där de hade sin första dejt vilket har lett Elle och hennes vänner att tro Warner kommer att fria till henne under middagen. Warner börjar prata om deras framtid och allt det roliga de två har haft tillsammans men att han nu måste ta livet mer seriöst eftersom han ska studera på Harvard. I stunden han säger att han vill avbryta relationen med Elle tror hon fortfarande att det är ett frieri och utbrister "I do"⁴⁶, innan hon inser

---

⁴⁵ Hawks, *Gentlemen Prefer Blondes*.

⁴⁶ Luketic, *Legally Blonde*.

vad han sagt. Hon inser att Warner menade att han inte kan tas seriöst inom yrket han vill ha så länge han är tillsammans med henne. Detta får Elle att ifrågasätta om han gör slut med henne för att hon är blond. Mot detta svarar Warner att det inte är helt sant vilket får Elle att kontra med om det då handlar om att hennes bröst är för stora som gör att han inte kan tas seriöst med henne. Elle blir ledsen och börjar ställa till med en scen vid bordet så de andra på restaurangen börjar observera vad de två håller på med. Warner uttrycker sig till de andra gästerna att Elle fick en dålig sallad och därav att hon är upprörd. Elle reser sig upp och upprört lämnar Warner vid bordet innan hon stormar ut från restaurangen. Detta leder uppmärksamheten mot de båda igen där Warner ännu en gång försöker försäkra omgivningen om att det inte är några problem mellan Elle och han själv.

Scen 2 - Elles videoessä till Harvard Law School

Elles klädsel i scenen: Två olika bikinis i paljett varav en är rosa och en är grön, en guldig klänning, en rosa knälång och uringad klänning tillsammans med ett par matchande solglasögon och en svart väska till hennes hund. Till samtliga utstyrselar bär hon en silverkedja med ett silverhjärta och diamantörhängen (se Bilaga 2.2.).

Scenen: Scenen öppnar med Elle sittandes i en jacuzzi pratandes till kameran. Elle berättar att hon kommer att förklara varför just hon kommer bli en fantastisk advokat. I ett nytt klipp ser man ett långt bord där tjejerna från Delta Nu House sitter och Elle står vid ena änden och pratar till gruppen. Som berättarröst hör man även Elle förklara att hon kan få uppmärksamheten från ett helt rum för att diskutera viktiga ämnen, som i detta fall rörde sig om de skulle behålla det lyxigare toalettpappret över det billigare som personalen hade börjat byta till i deras hus. I nästa klipp ligger Elle på en luftmadrass i en pool där hon förklarar att hon kan komma ihåg hundratals viktiga detaljer närsomhelst. Precis då kommer en av hennes vänner flytandes förbi på en annan luftmadrass och frågar om Elle kommer ihåg vad som hände i TV-serien *Days of Our Lives* från dagen innan, vilket hon kan svara på. I det näst sista klippet kommer Elle gåendes offentligt i en rosa klänning och uttrycker att hon är bekväm med att använda juridisk jargong dagligen när en man ur bild visslar mot henne vilket gör att hon uttrycker "I object"⁴⁷. Hennes videoessä avslutas

---

⁴⁷ Luketic, *Legally Blonde*.

med att hon kliver ur jacuzzin och berättar att det är på grund av dessa faktorer som de borde rösta på Elle Woods att bli antagen till Harvard Law School.

Scen 3 - Elle imponerar på föreläsare och klass under en föreläsning

Elles klädsel i scenen: Rosa skjorta med en lila kofta utanpå som senare täcks av en svart kavaj när hon lämnar salen, en orange laptop, en svart väska samt en svartvit väska för hennes hund (se Bilaga 2.3.).

Scenen: Under en föreläsning diskuterar de ett fall där Warner tar upp vad deras professor Callahan ser som en bra poäng. Efter ett fram och tillbaka mellan de två för att Callahan ska få Warner att utveckla sina tankar och sin poäng uttrycker han att Warner nu tänker som en advokat. På raden bakom Warner sitter Elle som räcker upp sin hand och när hon får ordet uttrycker hon att hans tanke var bra. Men även fast hon uttrycker sig att hans tanke var bra ifrågasätter hon en del av vad både Warner sa, och vad fallet i sin helhet handlade om. Callahan uppmuntrar Elle med att säga att han ser hennes poäng vilket får henne att vidareutveckla sin tanke. När Elle uttryckt sig klart säger Callahan att hon nyss vann sitt fall, vilket gör att Warners uttryck går från att skämmas till att istället vara chockad. Vivian och hennes väninna som sitter på samma rad som Warner ser även de chockade ut med att sitta med öppna munnar och stirra på professorn. Det klipps här till att föreläsningen är över och medan alla elever lämnar klassrummet stoppas Elle av Callahan och får frågan om hon kommer att söka praktiken han erbjuder. Elle säger att hon är osäker, så han intygar henne att hon borde och frågar om hennes CV. Hon tar fram det ur sin väska och Callahan blir chockad över det rosa pappret. Elle bekräftar att det är rosa papper, men även att det är parfymrat innan hon säger hejdå och beger sig ut från rummet. Efter att Emmett har gått upp till Callahan får han frågan om Elle bara vaknade upp en dag och bestämde sig för att läsa juridik, vilket får Emmett att uttrycka om felbedömningen alla haft om henne. Callahan förklarar att det rosa pappret är Elles CV och ber Emmett att dofta på det, vilket han gör och uttrycker att det doftar gott.

3. Analysering av den dumma blondinen

I följande avsnitt kommer de konnotativa delarna av de valda scenerna tillsammans med scenernas kläder att analyseras samt tolkas utifrån metod och teori.

3.1. Lorelei Lee

Iscensättningen och tolkningen av den dumma blondinen via karaktären Lorelei Lee och hennes kläder genom tre scener från filmen *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) kommer att presenteras här.

Scen 1 - Analys

Innan man får se Lorelei och Dorothy anlända till kajen avbryts en grupp mäns uppmärksamhet då det är uppenbart att något utanför bild har tagit över den (se Bilaga 1.1.1.). Det klipps till kvinnorna vilket avslöjar att det är dem som tagit över männens uppmärksamhet. Med hjälp av att gruppen med män fäster sina blickar mot kvinnornas håll vet tittarna att det är Lorelei och Dorothy som ska ha all fokus när de väl kommer in i bild. Att kvinnorna här blir fokus är uppenbart, men att det enbart är män som hjälper till med att skifta fokusen stärker känslan av en objektifiering av kvinnorna. Genom männen ställs kvinnorna mot en högre granskning än vad det troligtvis hade varit om rollerna var ombytta.⁴⁸ Loreleis utseende och kläder blir väsentliga i denna granskning då de representerar både henne och hennes identitet, då den kvinnliga kroppen är en sexuell kropp.⁴⁹

I scenen bär Lorelei en tajt och svart klänning som bärs tillsammans med accessoarer av leopardmönstrad päls (se Bilaga 1.1.) Klänningens siluett känns rätt för tiden då den är återhållsam genom att inte visa någon urringning eller allt för mycket av hennes ben. Efter andra världskriget ville främst Frankrike ta tillbaka makten över modet som de hade haft innan de två världskrigen.⁵⁰ Frankrike lyckades göra detta efter att den franske designern Christian Dior lanserade en kollektion år 1947 känd som 'The New Look'.⁵¹ Fylligare kjolar som gjorde att

---

⁴⁸ Butler, 2007, s. 55.

⁴⁹ Entwistle, 2015, s. 38.

⁵⁰ Tarrant, N., "Women", *The Development of Costume*, London & New York: Routledge & National Museums of Scotland, 1994, s. 84.

⁵¹ Tarrant, 1994, s. 86.

midjan blev mer markerad höll sig populärt även under 1950-talet när kvinnorna ville upplevas som mogna, eleganta och sofistikerade.⁵² Även om Lorelei inte har en fyllig kjol är hennes midja något markerad och siluetten i sin helhet uttrycker elegans och sofistikation, samt att hon ser ut att moderiktigt passa in i Frankrike. Genom att klänningen sitter åt och markerar hennes midja och byst framhäver den hennes kvinnliga kropp. Den svarta färgen som blev mer neutral efter andra världskriget efter att ha stigit i popularitet symboliserar ofta modernitet, kreativitet och kraftfullhet.⁵³ Loreleis röda läppstift förstärker även känslan kring karaktären som objekt för det manliga perspektivet då den röda färgen kan symbolisera kärlek och passion.⁵⁴ Symbolismen av den röda färgen tillsammans med de leopardmönstrade accessoarerna kan tillsammans ge konnotationer kring sexualitet och makt. Leopardmönster nådde en generell popularitet när syntetmaterialet blev tillgängligt för en större skara människor, men nådde en större popularitet med Diors lansering av sin tidigare nämnda kollektion från år 1947 där mönstret fanns med.⁵⁵ Där sedan bl.a. kvinnliga underkläder och badkläder har producerats med mönstret som förstärkt konnotationen att det associeras till den kvinnliga sexualiteten.⁵⁶

Scen 2 - Analys

Likt den första scenen börjar även den andra med att introducera kvinnorna som snart ska komma i bild med att man ser män tappa fokus på vad de håller på med. Detta lägger den ytterligare fokusen på Loreleis yttre då vinkeln än en gång blir ur ett manligt perspektiv. När kvinnorna tar sig igenom rummet till sitt bord är deras blickar väldigt olika. Dorothy upplevs gå med en självsäkerhet i sin blick, där man kan se en medvetenhet kring att rummet har sina blickar på dem (se Bilaga 1.2.1.). Men Loreleis blick upplevs se omedveten ut, vilket kan tolkas som ett uppförande att låtsas som att man inte är medveten om att man är rummets uppmärksamhet. Vilket i längden hade kunnat ses som ett sätt att spela dum för att oskyldigt kunna kontrollera sin omgivning, och då även männen. Lorelei upplevs under middagen som en lycköskare då hon bjudit in Mr Spofford till deras bord efter den enda informationen hon har om

---

⁵² Laver, J., "Chapter 10 - Rationed Fashion to Pluralistic Style", *Costume and Fashion*, 6 uppl., London: Thames & Hudson, 2020, s. 250.

⁵³ Pastoureau, M., *Black. The History of a Color*, Princeton: Princeton University Press, 2008, ss. 189, 194.

⁵⁴ Pastoureau, M., *Red. The History of a Color*, Princeton: Princeton University Press, 2017, s. 80.

⁵⁵ Shade, C., "The Trashy, Expensive Contradictory Reputation of Leopard Print - An abridged history of class extremes", *Racked*, 2018-03-07, <https://www.racked.com/2018/3/7/17053964/leopard-print-history> (hämtad 2023-05-16).

⁵⁶ Shade, 2018.

honom, att han ska vara förmögen. När det visar sig att Mr Spofford endast är en 10-årig pojke upplevs inte Loreleis speciellt intelligent, då hon inte brydde sig om att ta reda på mer information utöver hans ekonomiska status innan hon bjöd in honom.

Loreleis klänning i scenen är orange och sitter tajt mot hennes kropp (se Bilaga 1.2.). Under 1950-talet ville kvinnorna se sofistikerade och eleganta ut där aftenklänningarna skulle nå ner till golvet och vara konstruerade för att följa kvinnornas former.⁵⁷ Vilket är vad Lorelei ser ut att vara när hon och Dorothy tar sig genom rummet till sitt bord. Hennes klänning är lågt skuren vid uringningen ger en känsla av att hon har klätt sig att bli tittad på. Men sjalen runt hennes hals kan både ses som ett sätt att centrera uringningen, men även som att hon skyler sig lite då hon är medveten om att mycket hud visas. Att hennes klänning är orange gör också att den sticker ut mot alla andras kläder. Männen vid bordet är klädda i kostymer i mörkare färger och även Dorothy har en mörkgrön klänning. Även fast det feminina har en större acceptans till att vara färgglatt inom olika sammanhang sätts Lorelei ännu en gång i centrum.⁵⁸ Färgerna de andra i rummet bär upplevs inte lika glada som Loreleis klänning. Innan man gick över till att filma i färg målade man filmen för hand och använde färgen gul för att symbolisera lycka och något glatt.⁵⁹ Även om klänningen är orange hjälper de gula detaljerna och hennes blonda hår till att förmedla en lycka som Lorelei utstrålar i en kontrast till resterande i rummet, då de ser ut att enbart bära dämpade och mörka färger. Det gör att Dorothy ser mer ut att passa in bland männen vid deras bord, vilket gör att Lorelei ser omedveten ut om hennes omgivning och hur man passar in. Eftersom Lorelei inte passar in lika bra vid bordet som Dorothy kan man tänka sig att hennes kropp och orange klänning sätts mot en högre granskning.⁶⁰ Då hon i jämförelse med Dorothy ser ut att utstråla mer femininitet.

Scen 3 - Analys

Den tredje och sista valda scenen från *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) är lite annorlunda gentemot de två första. Till skillnad från de två tidigare scenerna involverar denna att man för första gången verbalt uttrycker sina fördomar om Loreleis intelligens direkt till henne. Detta sker

---

⁵⁷ Laver, 2020, s. 250.

⁵⁸ Entwistle, 2015, s. 16.

⁵⁹ Pastoureau, 2008, s. 180.

⁶⁰ Butler, 2007, s. 55.

när Mr Esmonds far hävdar att han fått höra att hon är ointelligent. Eftersom han ifrågasätter sina fördomar först efter att han hört Lorelei uttrycka sig kan man tolka hans syn på hennes utseende som att stämma överens med någon som har lägre intelligens, som en dum blondin.

Av alla de tre valda scenerna från *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) kan man argumentera för att karaktärens val av kläder här inte sticker ut eller till synes har en djupare betydelse i kontrast till kläderna i de två första scenerna. De mörka färgerna gör dock att hennes blonda hår sticker ut ännu mer, vilket gör att det sticker ut mer likt som i scen 1. Siluetten upplevs mer sofistikerad i en diskussion om vad som är kvinnligt gentemot hennes tidigare klänning i orange. Där färgerna på hennes kläder nu stämmer mer överens med en maskulin palett, vilket skulle kunna göra det svårare att anklaga henne för att vara en dum blondin innan hon uttryckt sig.

3.1.1. Lorelei Lee som den dumma blondinen

Vad som är genomgående för de tre scenerna är Loreleis blonda hår och hennes läppar som är målade med rött läppstift. Hennes blonda hår kan tolkas som ett ikoniskt tecken som förmedlar en identitet, antingen Loreleis personliga identitet eller av en dum blondin. Hennes utseende som genomgående i scenerna bekräftas vara attraktivt kan även tolkas som ett indexikalt tecken som signalerar en social makt som hon kan ha över männen. Hennes attraktiva utseende kan ses ur ett manligt perspektiv som ett index för den sociala makten attraktionen har över männen. Man skulle även kunna se detta tecken i hennes läppstift då hennes läppar är målade röda i alla scener, oavsett vad för färger hon bär på sina kläder (se Bilaga 1.1., 1.2. och 1.3.). Färgen röd har många associationer till sig men kan ses och tolkas som en symbol för kärlek och passion, men även för fara.⁶¹ Skulle man då kunna se Loreleis läppar både utifrån männens, kvinnornas och hennes egna perspektiv? Eftersom Lorelei har en tendens att dra till sig uppmärksamhet från andra män skulle man kunna uppfatta hennes röda läppar som en markör för något farligt, att både män och kvinnor bör se upp för henne.⁶² Lorelei framhäver sitt kvinnliga kön med att både uppföra sig och klä sig väldigt kvinnligt, vilket gör att hon granskas med högre krav.⁶³ Hon framhäver sin identitet med att vara kvinna och blond som redan upprätthålls via hennes kvinnligt kodade

---

⁶¹ Pastoureau, 2017, s. 80.

⁶² Ibid., s. 181.

⁶³ Butler, 2007, s. 55.

kläder och sättet hon sminkar sig på.⁶⁴ I scenerna bär hon även smycken som man kan anta är dekorerade med diamanter, då hon verbalt uttryckt under filmens gång att hon älskar diamanter. Det ytliga och materiella sätter då ton på hennes femininitet, vilket leder till att man kan se henne som fåfång. Utvecklande från Entwistle (2015) skulle man kunna se denna ytlighet kring diamanter och mode som ett tonsättande för Loreleis femininitet. Där Loreleis uttryck för det materiella gör att tillsammans med de feminina kläderna blir till grund för att se henne som en dum blondin.⁶⁵

Vad mer som kan ses som genomgående är hur omgivningen påverkar Loreleis närvaro samt tolkandet av vad hon har på sig. Som tidigare beskrivits börjar de två första scenerna med att männen riktar sin fokus mot Lorelei och Dorothy. I "Visual Pleasure and Narrative Cinema" (1999) menar Laura Mulvey att kvinnan inom film har traditionellt sett haft två funktioner, att antingen vara ett objekt för karaktärerna i berättelsen eller som ett erotiskt objekt för åskådaren.⁶⁶ Det blir ett manligt synsätt där kvinnan [Lorelei] är passiv och männen är de aktiva, där kvinnan blir en konnotation till att bli sedd.⁶⁷ Där Anneke Smelik utvecklar detta i "Gaze" (2016) med hur de klassiska Hollywoodfilmerna använder denna teknik med att låta kameran följa människans blickar för att tvinga åskådaren in i ett manligt perspektiv.⁶⁸ Frågan är om detta synsätt kan vara som en grund för tolkningen av Lorelei som ett objekt för den dumma blondinen, då hennes egenskaper och personlighet på många sätt korrelerar med stereotypen. Dock motsäger Lorelei verbalt åsikterna kring att hon är dum genom att bl.a. säga "I can be smart when I have to, but most men don't like it"⁶⁹. I den meningen uttrycker Lorelei att hon kan vara smart när det behövs, men att männen inte brukar gilla det vilket gör att hon medvetet döljer sin intelligens. Det skulle man kunna se som en medvetenhet från Loreleis sida då hon vet att män inte gillar en smart kvinna, och visar karaktärens egen iscensättning som någon annan vars intelligens är lägre. Då hade man kunnat se Loreleis klädsel som ett val utifrån den sociala strukturens satta regler tillsammans med sina igenkännande egenskaper som en iscensättning av den dumma

---

⁶⁴ Entwistle, 2015, ss. 21f.

⁶⁵ Ibid., ss. 6f.

⁶⁶ Mulvey, L., "Visual Pleasure and Narrative Cinema", *Film Theory and Criticism: Introductory Readings*, Braudy, L. & Cohen, M. (red.), New York: Oxford University Press, 1999, s. 838.

⁶⁷ Mulvey, 1999, s. 837.

⁶⁸ Smelik, A., *Gaze*, John Wiley & Sons Ltd., 2016, <https://doi.org/10.1002/9781118663219.wbegss157>, s. 1.

⁶⁹ Hawks, *Gentlemen Prefer Blondes*.

blondinen.⁷⁰ Enligt Butlers (2007) perspektiv blir det en performativitet från Loreleis sida med att endast vara smart när hon behöver vara det. Att det då inte skulle tillhöra den kvinnliga identiteten att vara smart, vilket Lorelei här framför genom att låtsas att inte vara det.⁷¹ Där hon skulle kunna ta användning av en universell förståelse av representationen av en dum blondin, som Hall (2013) menar är ett bestämmande för dess betydelser som skett tidigare kulturellt.⁷²

3.2. Elle Woods

I detta avsnitt kommer analys och tolkning av iscensättningen av den dumma blondinen via Elle Woods och hennes klädsel utifrån tre valda scener från *Legally Blonde* (2001) att presenteras.

Scen 1 - Analys

I den första scenen bär Elle en rosa klänning med urringning och öppen rygg (se Bilaga 2.1.). Hon och Warner ser ut att vara förälskade när de sitter och håller ögonkontakt och diskuterar allt de roliga de haft tillsammans på en restaurang. Elle tolkar Warners uttryck kring att bli mer seriös eftersom han ska börja på Harvard som att han även vill ta deras förhållande mer seriöst. Warner gör mot Elles förväntningar istället slut med henne då hans uttryck om att bli tagen seriös inte verkar vara något han kan bli i en relation med henne. Elle verkar uppfatta detta och ifrågasätter vad det är som gör att han vill avsluta deras relation.

[Elle] You're breaking up with me because I'm too... blonde?
[Warner] Well, no. That's not entirely true...
[Elle] Then what? My boobs are too big?⁷³

Ovan dialog är om Warner gör slut med Elle för att hon är för blond, vilket både är en fråga om utseende och mentalitet. Eftersom Warner precis förklarat att han behöver en flickvän som kan stämma överens med förväntningarna av hans studier på Harvard och hans framtid hjälper han till att sätta tonen med att Elles blonda hår inte uppfyller hans krav. Hennes blonda hår kan här tolkas som både ett ikoniskt tecken och som en symbol. Som ett ikoniskt tecken står det blonda håret i relation till att det representerar en blond person, vilket gör att nästa antagande blir att

---

⁷⁰ Entwistle, 2015, s. 6; Hinton, 2003, ss. 11f.

⁷¹ Butler, 2007, ss. 49f, 54.

⁷² Hall, 2013, s. 7.

⁷³ Luketic, *Legally Blonde*.

hennes intelligens är låg. Enligt Hinton (2003) tidigare forskning kring stereotyper kategoriseras Elle att tillhöra gruppen med blont hår, där vi sedan tillskriver de stereotypiska egenskaperna för den dumma blondinen till gruppen.⁷⁴ Men även genom en kulturell uppgörelse där det blonda håret har bestämts att representera stereotypen den dumma blondinen blir håret även en symbol. I Elles uttryck märker man av en självmedvetenhet kring att hennes intelligens blir ifrågasatt utifrån hur hon ser ut och klär sig. Hennes rosa klänning är vald inför kvällen då det är hennes favoritfärg och den upplevs vara något hon själv trivs att representera sig själv i. Den rosa färgen kan tolkas som en symbol för något flickigt, att Elle är naiv, söt och inte har så starka åsikter.⁷⁵ Men efter att man började massproducera rosa kläder försvann det eleganta och sofistikerade som färgen tidigare hade symboliserat, och blev istället associerat till något mer vulgärt.⁷⁶ Denna klänningen har en urringning och en öppen rygg som ger en känsla av femininitet och kvinnlighet, och inte så flickaktig. Genom den kvinnliga känslan i klänningen hade man kunnat se den rosa färgen som mer vulgär än flickig. Här skulle man då kunna tolka karaktärens val av klädsel ur två synvinklar, Elles och Warners. Elle, som klätt upp sig inför kvällen, har försökt framhäva vad hon anser vara hennes bästa egenskaper via kläderna och dess färger. Klänningen och den rosa färgen hjälper till att upprätthålla Elles identitet i det sociala rummet.⁷⁷ Men utifrån Warners uttryck kring att bli mer seriös i livet upplevs det som att han dömer Elles identitet till att vara en dum blondin utifrån hur hon upprätthåller detta i det offentliga. Där Elles närvaro i hans liv inte kan bli mer än att vara en troféfru, en kvinna som endast bidrar med sitt vackra utseende.

Scen 2 - Analys

I den andra scenen ser vi en bikiniklädd Elle sittandes i en jacuzzi där hon förklarar varför hon kommer att bli en bra advokat och bör bli antagen till programmet (se Bilaga 2.2.). Det har kommit fram i filmen att Elle har en GPA på 4.0 från hennes studier inom fashion merchandising, vilket är det högsta betyget man kan ha på vissa amerikanska skolor.⁷⁸ Tittar man

---

⁷⁴ Hinton, 2003, ss. 11f.

⁷⁵ Steele, V., "Pink: the History of Punk, Pretty, Powerful Colour", *Pink*, Steele, V. (red.), London: Thames & Hudson, 2018, s. 9.

⁷⁶ Steele, 2018, ss. 26f.

⁷⁷ Entwistle, 2015, s. 114.

⁷⁸ Potter, K. "What Is a GPA and Why Is It So Important?", *Master Portal*, 2022-10-05, <https://www.mastersportal.com/articles/2126/what-is-a-gpa-and-why-is-it-so-important.html> (hämtad 2023-05-21).

på hennes betyg skulle man kunna avgöra att hon inte är en dum blondin, eftersom hon uppenbarligen kan visa en form av akademisk intelligens. Men hennes val av kläder sätter en annan ton än vad hennes bra betyg hade kunnat reflektera. Att studera juridik ses som något prestigefyllt där även universitetet Harvard symboliserar denna prestige genom skolans arv, och genom att rankas som det bästa universitetet i världen att studera juridik på.⁷⁹ Men hennes bakgrund med att hon har studerat inom modefältet blir ett indexikalt tecken som reflekterar hennes erfarenheter och henne som person, som i detta fall är något negativt.

Kläderna Elle har på sig i sin video till Harvard återspeglar karaktärens personlighet och bakgrund bra då de färgglada plaggen skapar en förståelse för Elles kunskaper inom modeområdet. Men hennes erfarenheter inom mode står i kontrast mot det prestigefyllda som Harvard utstrålar, och hennes kläder tolkas som något opassande från deras perspektiv. Detta kan dock även motsäga Elles bakgrund inom mode då hennes kunskaper borde innefatta att förstå sociala klädkoder och vad som anses vara passande för situationen. Där även Entwistle (2015) menar att äldre yrken som de inom juridik begär klara klädkoder för det kvinnliga och manliga, vilket Elles kunskap inom modeområdet bör veta.⁸⁰ Därför skulle man även kunna se Elles val av att bära bikini som ett sätt att försöka vinna över männen på Harvard genom att objektifiera sig själv. Vilket istället hade kunnat handla om att männen ser Elle endast som en dum blondin, men att hon egentligen är smart genom att göra detta med en bakomliggande tanke. Universitet och utbildning har associationer till en professionell miljö då det är där man är med och formar sin framtid. Bikinin i detta sammanhang är inte i rätt offentligt rum för att vara acceptabel, men hade kunnat ses som mer accepterade om det varit i ett sammanhang där hon uttryckte en motivation för vattensporter eller dylikt.⁸¹ Något annat som även motbevisar fördomen om att hon är en dum blondin är under det ena segmentet av videoessän när Elle står i en guldig klänning och pratar inför de andra hon bor med. Inför de andra ber hon om en omröstning kring att deras hus ska behålla det dyrare toalettpappret istället för det billigare som deras städtjänst börjat byta ut till. Hennes klänning och hår känns mer stylat för att gå på röda mattan, och inte för att hålla ett möte i. Men att hon noterat att de börjat få sämre kvalitet på något som i sammanhanget är oväsentligt

---

⁷⁹ QS Top Universities, "QS World University Rankings by Subject: Law & Legal Studies 2023", 2023, <https://www.qschina.cn/en/university-rankings/university-subject-rankings/2023/law-legal-studies> (hämtad 2023-05-07).

⁸⁰ Entwistle, 2015, ss. 15f.

⁸¹ Ibid., s. 7.

visar på att hon har ett öga för detaljer och inte låter sig själv bli lurad, vilket kan ses som en motsats till den dumma blondinen.

Scen 3 - Analys

Under föreläsningen i den tredje scenen kan man se en skymt av den dumma blondinen innan Elle har hunnit säga sin första replik. I början av scenen är det filmat längre bak i klassrummet så att man ser ryggarna på ett trettiotal elever (se Bilaga 2.3.1.). Här sticker Elle ut som den enda blonda personen i klassrummet, vilket stärker känslan av en saknad tillhörighet gentemot resterande elever i rummet. När man väl ser Elle framifrån ser man henne sitta på raden bakom Warner och Vivian, där hon än en gång sticker ut gentemot de andra i rummet (se Bilaga 2.3.1.). Genom kameravinklar och inkluderingen av ett flertal andra klasskamrater stärker man det konnotativa kring ens avläsning av att Elle inte hör hemma här. Hennes rosa skjorta, lila kofta och färgglada dator stärker även kontrasten gentemot klasskamraterna som ser ut att ha klätt sig i mindre markanta färger. Som Entwistle (2015) tog upp var det acceptabelt för det feminina att vara mer färgglad i en professionell miljö, även om det här inte upplevs som det.⁸² I detta fall upplevs Elle istället som den enda personen i klassrummet som inte förstått hur en student på Harvard Law School bör klä sig, där alla runt omkring henne upplevs som en representation av det normativa. Likt förra scenen är ett indexikalt tecken Elles bakomliggande kunskaper inom mode då hon både har det som intresse och tidigare utbildning. Vilket bör visa att hon har kunskaper om hur man bör klä sig i denna miljö. Kläderna i denna scen är något nedtonade och mer passande för Harvard skulle man kunna tolka detta som en performativitet från Elles sida genom att iscensätta sig som en passande student. Hennes professor uttrycker även att Elle bör söka praktikplatsen han erbjuder, vilket visar på att hon någorlunda passar in. När hon tidigare höll sig till den färgglada och feminina stilen erbjöds hon inte samma representation som de andra eleverna. Men nu när hennes färger och siluett har till viss del förändrats kan hon kvalificera sig som subjekt, vilket gör att hon blir erbjuden representationen.⁸³

---

⁸² Entwistle, 2015, s. 16.

⁸³ Butler, 2007, s. 50.

Färgerna svart och karmosinröd representerar Harvard, vilket syns genom klasskamraternas kläder då de flesta är klädda i mörka färger.⁸⁴ Utöver Elle så sticker Vivian ut med att ha ljusa men neutrala färger (se Bilaga 2.3.1.). Man kan se att Vivian genom sin egna stil imiterat Elles. Vivians accentfärger består av orange, lila och ljusblått som känns nedtonade till det beige i hennes kavaj och basker vilket gör att hennes klädsel fortfarande känns passande för miljön, då orange och ljusblått även tillhör skolans accentfärger.⁸⁵ Här syns det indexikala tecknet om Elles erfarenheter om mode återigen då Vivians klädsel fortfarande representerar omgivningen, eftersom hon saknar Elles kunskaper. Detta reflekterar återigen att Vivian med hjälp av sin klädsel erbjuds representationen av en Harvardstudent, medan Elle behövde förändra sin stil för att erbjudas samma.

3.2.1. Elle Woods som den dumma blondinen

I de valda scenerna finns det genomgående tecken som hjälper till att iscensätta Elle som en dum blondin. Likt Loreleis blonda hår kan även Elles hår både ses som ett tecken eller som en symbol för stereotypen. Utöver hennes blonda hår är här färgen rosa något som finns med i varje scen. Karaktären har något plagg i varje scen som är rosa samt läppar som är målade ljusrosa. Som tidigare diskuteras under scenerna finns det en symbolisk tolkning av rosa som färg och som symbol. Entwistles (2015) diskussion kring färgen rosa som en markör för att en bebis är av ett kvinnligt kön är den första tolkningen av rosa man kan sätta i sammanhanget.⁸⁶ Som nämnt under Elles scener kan den rosa färgen tolkas som en symbol för något flickigt.⁸⁷ Där sedan en blond kvinna som utstrålar något barnsligt kan förstärka associationerna till den dumma blondinen, då ett barn eller någon barnslig inte associeras främst med att vara smart. Utifrån sociala strukturer och lagar hade karaktärens kläder kunnat upplevas som en representation av den dumma blondinen. Genom Elles feminina och snälla utseende förväntas även hennes kvinnliga kön att vara någon som inte tar upp för mycket plats, vilket är en förväntning hon inte följer när hon studerar på Harvard.⁸⁸ Elle som den dumma blondinen i miljön på Harvard sätts genom hennes

---

⁸⁴ Harvard Medical School, "Color", 2023, <https://identityguide.hms.harvard.edu/color#:~:text=Within%20our%20color%20palette%2C%20we,used%3A%20Harvard%20Crimson%20and%20Black.&text=In%20reproducing%20Harvard%20University%20colors.viewing%2C%20note%20the%20recommended%20mixes> (hämtad 2023-05-09).

⁸⁵ Harvard Medical School, 2023.

⁸⁶ Entwistle, 2015, s. 140.

⁸⁷ Steele, 2018, s. 9.

⁸⁸ Stall-Paquet, C., "The Year of the Bimbo", Elle Canada, 2022-12-15, <https://www.ellecanada.com/culture/society/bimbocore-trend> (hämtad 2023-05-07).

förlängning av identiteten via kläderna. Hon väljer att fortsätta vara sig själv i en ny miljö som har en satt struktur på hur man förväntas att vara, vilket hon väljer till en början att inte följa. Men man skulle kunna argumentera för att hennes siluett förändras under scenernas gång till att mer stämma överens med Harvards förväntningar. Under år 2022 publicerade kanadensiska modemagasinet *Elle* en artikel som diskuterade återkomsten av den dumma blondinen, även refererad som bimbon. En student de pratar med i artikeln uttrycker att när man studerar vissa program finns det riktlinjer på hur man bör vara klädd av olika anledningar, men färg och material är något som man själv kan bestämma mer över.⁸⁹ Det är något man kan se i Elles utveckling under de tre scenerna vad gäller hennes stil och val av kläder. Man kan skymta att hon börjat anpassa sig till sin nya miljö utan att kompensera sin egna stil och personlighet. Istället vidtar hon andra åtgärder för att kunna framhäva sin stil och identitet som kvinna, vilket hon gör genom att bibehålla den rosa färgen.

Genomgående för scenerna är att vi ser Elle Woods i feminina och färgglada kläder som representerar hennes erfarenheter, bakgrund och intresse för mode. Det indexikala tecknet att hon studerat mode gör att hon klär sig annorlunda gentemot de andra på Harvard, eftersom de saknar dessa erfarenheter. Elle klär sig mer för att uttrycka sig själv och visa upp vem hon är, medan Harvardstudenterna klär sig efter hur de förväntas att klä sig eftersom de inte besitter samma kunskaper inom mode. Tidigare diskuterades kopplingen mellan mode, ytlighet och det feminina där man nu hade kunnat tolka Elles kunskaper om mode inom dessa aspekter. Men hade Elle kunnat bli någon annan om hon klätt sig annorlunda, då hon besitter kunskaperna av att kunna klä sig för att passa in. Som diskuterat utifrån Lorelei har den kvinnliga kroppen alltid varit den sexuella kroppen, vilket även förstärker diskussionerna kring att bära manligt kodade kläder enbart gör kvinnan till en kvinnlig version och aldrig jämställd med mannen.⁹⁰ Att känna sig som och vara en kvinna blir att man differentierar sig från det motsatta könet.⁹¹ Filmen utspelar sig under samma tid som den hade premiär, vilket är tidigt 2000-tal som man kan se i kläderna. Teknologin under denna period hade börjat att utvecklas och man fick åtkomst till mode över hela världen via internet där man numera hade tillgång till modevisningar och att kunna shoppa

---

⁸⁹ Stall-Paquet, 2022.

⁹⁰ Entwistle, 2015, s. 38.

⁹¹ Butler, 2007, s. 74.

online.⁹² Elle som är modeintresserad är troligtvis någon som hade använt denna nya teknologi för att komma åt de senaste trenderna, märkena och stilarna. Kan man då se en större kontrast mellan Elle och andra som inte är speciellt modeintresserade genom att hennes mode är för tiden mer framåt tänkande. Vilket leder till att hon kan av de som är utanför modevärlden upplevas som ytlig genom att bära det senaste modet, vilket även kategoriserar henne som feminin utifrån att mode ses som något mer kvinnligt.⁹³ Detta kan även vara en faktor som gör att Elle ses som en dum blondin, genom det ytliga och fåfänga som förstärker den yttre representationen av stereotypen.

3.3. En komparativ analys av Lorelei och Elle

Man kan börja med att tolka en avsikt i att de båda karaktärerna kan ses som dumma blondiner redan genom filmernas titlar, *Gentlemen Prefer Blondes* och *Legally Blonde*. Båda innehåller ordet "blonde" vilket hjälper till att sätta en ton och ett fokus på att specificera att det är blondiner som står i centrum. Man kan även argumentera för att ordet "blondin" som har fått en stark kulturell koppling till stereotypen av att vara dum innan man ens har sett filmerna, då ens fördomar kan avgöra hur man tror de blonda karaktärerna kommer att vara. Både Loreleis och Elles blonda hår hade kunnat ses och tolkas som alla tre tecken, det ikoniska, det indexikala samt det symboliska. Som tidigare nämnt är det ikoniska tecknet något som bygger på likhet, vilket här gör att det blonda håret korrelerar med hur den dumma blondinen ser ut. Håret som ett indexikalt tecken kopplar mottagarens tidigare erfarenheter kring att håret syftar på en person av lägre intelligens, om de inte mött tillräckligt många som motbevisat stereotypen. Då den dumma blondinen som stereotyp är inlärd ur ett kulturellt perspektiv, gör detta att det blonda håret blir en symbol för representationen av stereotypen. Genom att kunna identifiera och läsa av dessa tecken från karaktärerna kan man enligt Hintons forskning dra slutsatser enligt hans diskuterande komponenter kring att definiera stereotyper (se avsnitt 1.3.1.).⁹⁴ Via dessa tecken och symboler verkar det ha skapats en universell förståelse för representationen av den dumma blondinen som man kan se via Lorelei och Elle med hjälp av deras kläder.⁹⁵

---

⁹² Mendes, V.D. & de la Haye, A., *Fashion since 1900*, 2 uppl., Thames & Hudson, 2010, s. 276.

⁹³ Entwistle, 2015, s. 22.

⁹⁴ Hinton, 2003, ss. 11f.

⁹⁵ Hall, 2013, s. 7.

Även fast de båda karaktärerna har sina likheter upplevs deras iscensättning att ha två distinkta riktningar. Lorelei upplevs mer vara den dumma blondinen ur ett manligt perspektiv där titeln *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) avslöjar att hon är vad en man hade velat ha. I scenerna är det männen man ser som reaktion på hennes utseende och hur de drar slutsatser utifrån vad de ser, vilket även går att se som att män vill ha dumma kvinnor. I kontrast upplever man istället Elle som en dum blondin utifrån ett socialt perspektiv, där man ser att hennes handlingar inte får det gensvar hon söker och hoppas på. Då hennes yttre upplevs ha för starka kopplingar till en person som anses vara dum, eller som man ser negativt på i samhället. Vår identitet i det sociala rummet har därför en stark anknytning till hur vi upprätthåller sagd identitet, och det innefattar även vilka kläder vi har på oss.⁹⁶ Femininiteten de båda utstrålar visar hur samhället förhåller sig mot kvinnor som gillar det kvinnligt kodade, och det negativa som kommer med det.⁹⁷ Detta kan man se genom att det kvinnliga har en starkare koppling till skapandet av identitet, då det i båda filmerna är Loreleis och Elles kvinnliga och färgglada kläder som sticker ut. Ser man då kvinnan som en kategori kan det enligt Butler (2007) redan finnas en uppfattning om vad för identitet en kvinna har, där en kategorisering sker via det ytliga som sedan tillskrivs den identifierande tillhörande identitetens egenskaper.⁹⁸ Eftersom objekt måste kategoriseras av oss för att bli noterade sker en kategorisering genom en generalisering av våra tidigare erfarenheter. Som här blir de andras negativa kommentarer om kvinnorna, vilket leder oss till att stereotypiskt kategorisera och identifiera dem som dumma blondiner.

---

⁹⁶ Entwistle, 2015, s. 114.

⁹⁷ Khan, A., "Elle Woods Has Shaped Fashion for 20 Years", Vogue, 2021-07-13, <https://www.vogue.com/article/legally-blonde-20th-anniversary-costume-design> (hämtad 2023-05-07).

⁹⁸ Butler, 2007, s. 49; Hinton, 2003, ss. 11f.

4. Avslutande diskussion och slutsatser

Utifrån de två frågeställningarna kan man se att karaktärernas feminina kläder kan spela en roll i hur man kategoriserar de båda som dumma blondiner, då det feminina här framhävs som negativt. Man kan identifiera tecken och konnotationer kring att både Loreleis och Elles feminina stil används negativt i scenerna för att skapa föreställningar om dem som dumma blondiner, då de sätts i en kontrast till deras omgivning. Via deras kläders siluetter och färger kan man se denna kontrast till omgivningen lätt, vilket gör att man ser en medvetenhet kring att placera det feminint kodade här. Detta tillsammans med teorierna om det kvinnliga kopplat till modet och den högre granskningen av det kvinnliga könet blir det även tydligt att det är det feminina utöver det blonda som omgivningen kategoriserar som den dumma blondinen. Men för att kunna styrka könets betydelse för iscensättningen hade man i en fortsatt forskning kunnat analysera karaktärer som iscensätts som dumma blondiner av manligt kön. Där man genom en komparativ analys hade kunnat se om det manligt kodade är centralt, eller om det finns andra aspekter för det motsatta könets iscensättning.

5. Sammanfattning

Sammanfattningsvis har studien utgått från sex stycken olika scener från två olika filmer, *Gentlemen Prefer Blondes* (1953) och *Legally Blonde* (2001). Det har varit tre utvalda scener från varje film som tillsammans med huvudkaraktärerna Lorelei Lee och Elle Woods undersökts. Då syftet med studien har varit att ta reda på hur den dumma blondinen iscensätts utöver de två karaktärernas blonda hår kan man se att deras kläder och kön spelar en roll genom att semiotiskt och komparativt analysera karaktärerna och scenerna. Genom att deras kläder identifieras till att vara feminint kodade får man även fram hur centralt kön och genus är i iscensättningen av denna stereotyp. Med Joanne Entwistles (2015) teorier kring mode och kläder som både en faktor av tillhörighet och representation av sig själv kunde man via kläderna identifiera de båda delarna. Sedan Judith Butlers (2007) diskurs kring kön och genus förstärker de förståelsen kring den högre granskningen av det kvinnliga könet. Detta tillsammans med tidigare forskning kring hur man identifierar och ser på stereotyper och representation hjälper till att identifiera faktorerna som gör att karaktärerna iscensätts som dumma blondiner.

6. Källförteckning

Tryckta källor

- Barthes, R. (1977). Rhetoric of the Image. *Image Music Text* (ss. 32–21). London: Fontana Press.
- Butler, J. (2007). *Genustrubbel: feminism och identitetens subversion*. (S. Almqvist, Övers.). Göteborg: Daidalos.
- Enwistle, J. (2015). *The Fashioned Body: Fashion, dress & modern social theory*. (2:a utg.) Cambridge: Polity Press.
- Eriksson, Y. & Göthlund, A. (2012). *Möten med bilder - att tolka visuella uttryck*. (2:a utg.) Lund: Studentlitteratur.
- Hall, S. (2013). The Work of Representation. Hall, S., Evans, J. & Nixon, S. (red.) *Representation* (2:a utg) (ss. 1–47). London: SAGE Publications Ltd.
- Hinton, P. R. (2003). *Stereotyper, kognition och kultur*. (S. Stålfors, Övers.). Lund: Studentlitteratur.
- Laver, J. (2020). Rationed Fashion to Pluralistic Style. *Costume and Fashion*. (6:e utg.) (ss. 245–281). London: Thames & Hudson.
- Mendes, V.D. & de la Haye, A. (2010). *Fashion since 1900*. (2 utg.) London: Thames & Hudson.
- Mulvey, L. (1999). Visual Pleasure and Narrative Cinema. *Film Theory and Criticism: Introductory Readings*. Braudy, L. & Cohen, M. (red.) (ss. 833–844). New York: Oxford University Press.
- Pastoureaux, M. (2008). *Black. The History of a Color*. Princeton: Princeton University Press.
- Pastoureaux, M. (2017). *Red. The History of a Color*. Princeton: Princeton University Press.
- Rose, G. (2016). *Visual Methodologies: An introduction to Researching with Visual Materials*. (4:e utg.) London: SAGE Publications Ltd.

Steele, V. (2018). *Pink: the History of Punk, Pretty, Powerful Colour*. *Pink*. Steele, V. (red.) (ss. 9–99) London: Thames & Hudson.

Tarrant, N. (1994). Women. *The Development of Costume*. (ss. 56–89) London & New York: Routledge & National Museum of Scotland.

Thompson, K., Bordwell, D. & Smith, J.C. (2022). *Film History: an introduction*. (5:e utg.) New York: Mcgraw-Hill.

Elektroniska källor

Harvard Medical School (2023) *Color*. Hämtad från

<https://identityguide.hms.harvard.edu/color#:~:text=Within%20our%20color%20palette%2C%20we,used%3A%20Harvard%20Crimson%20and%20Black.&text=In%20reproducing%20Harvard%20University%20colors,viewing%2C%20note%20the%20recommended%20mixes> (2023-05-09).

IMDB (2023) *Legally Blonde - Full Cast & Crew*. Hämtad från

https://www.imdb.com/title/tt0250494/fullcredits/?ref=tt_cl_sm (2023-04-24).

Khan, A. (2021, juli 13) *Elle Woods Has Shaped Fashion for 20 Years*. Vogue. Hämtad från

<https://www.vogue.com/article/legally-blonde-20th-anniversary-costume-design> (2023-05-07).

Parker, H. (2023, mars 31) *Paris Hilton says she was just good at 'pretending to be one' as she credits herself with 'creating a new genre of celebrity'*. Daily Mail. Hämtad från

<https://www.dailymail.co.uk/tvshowbiz/article-11885679/Paris-Hilton-says-not-dumb-blonde.html> (2023-04-10).

Potter, K. (2022, oktober 2). *What Is a GPA and Why Is It So Important?*. Master Portal. Hämtad från

<https://www.mastersportal.com/articles/2126/what-is-a-gpa-and-why-is-it-so-important.html> (2023-05-21).

QS Top Universities (2023) *QS World University Rankings by Subject: Law & Legal Studies 2023*. Hämtad från

<https://www.qschina.cn/en/university-rankings/university-subject-rankings/2023/law-legal-studies> (2023-05-07).

Shade, C. (2018, maj 7). *The Trashy, Expensive Contradictory Reputation of Leopard Print - An abridged history of class extremes*. Racked. Hämtad från <https://www.racked.com/2018/3/7/17053964/leopard-print-history> (2023-05-16).

Smelik, A. (2016). *Gaze*. John Wiley & Sons, Ltd.
<https://doi.org/10.1002/9781118663219.wbegss157>.

Stall-Paquet, C. (2022, december 15). *The Year of the Bimbo*. Elle Canada. Hämtad från <https://www.ellecanada.com/culture/society/bimbocore-trend> (2023-05-07).

The Swedish Film Database (2023) *Gentlemen Prefer Blondes*. Hämtad från <https://www.svenskfilmdatabas.se/en/item/?type=film&itemid=23069> (2023-04-24).

The Swedish Film Database (2023) *Legally Blonde*. Hämtad från <https://www.svenskfilmdatabas.se/en/item/?type=film&itemid=47408#crew> (2023-04-24).

Filmer

Hawks, H. (1953). *Gentlemen Prefer Blondes*, [film], Twentieth Century Fox Film Corporation.

Luketic, R. (2001). *Legally Blonde*, [film], Metro-Goldwyn-Mayer Inc. & Marc Platt Productions Inc.

7. Bilagor

Bilaga 1.1. Loreleis klädsel i scen 1 från *Gentlemen Prefer Blondes* (1953)

Bilaga 1.1.1. Ur scen 1 från *Gentlemen Prefer Blondes* (1953)

Bilaga 1.2. Loreleis klädsel i scen 2 från *Gentlemen Prefer Blondes* (1953)

Bilaga 1.2.1. Ur scen 2 från *Gentlemen Prefer Blondes* (1953)

Bilaga 1.3. Loreleis klädsel i scen 3 från *Gentlemen Prefer Blondes* (1953)

Bilaga 2.1. Elles klädsel i scen 1 från *Legally Blonde* (2001)

Bilaga 2.2. Elles klädsel i scen 2 från *Legally Blonde* (2001)

Bilaga 2.3. Elles klädsel i scen 3 från *Legally Blonde* (2001)

Bilaga 2.3.1. Ur scen 3 från *Legally Blonde* (2001)

Bilaga 3. Sammanfattning av filmen *Gentlemen Prefer Blondes* (1953)

Lorelei Lee tillsammans med sin bästa väninna Dorothy Shaw är showgirls i USA, men annars väldigt olika varandra. Lorelei är blond, snygg och dras till rikedom och diamanter medan Dorothy, som är mörkhårig och snygg, dras till vältränade och snygga män. Innan en resa till Frankrike förlovar sig Lorelei med den förmögne Gus Esmond Jr., som tyvärr inte kan följa med på resan. Dorothy följer därför med till Frankrike som sällskapsdam efter att ha lovat Mr Esmond att se till att Lorelei sköter sig. Även fast de två väninnorna må vara olika på många sätt drar de till sig lika mycket uppmärksamhet under resan till Frankrike. Dorothy, som fallit för ett olympiskt lag fullt av atletiska män, har fått med sin vassa attityd en annan man att falla för henne. Mr Malone är mannen som fallit för Dorothy, men hans uppgift på resan är egentligen att spionera på Lorelei åt Mr Esmonds far. På båten träffar Lorelei den äldre mannen Sir Francis Beekman som äger en diamanthuva. Attraktionen till förmögenheten Sir Beekman har gör att Lorelei uppför sig oskyldigt flörtigt i hans närvaro, trots att han är gift. Det är även via hans fru Lady Beekman som Lorelei får bära en diamanthuva för första gången. Dorothy lyckas lista ut att Mr Malone spionerar på dem och blir ångerfull att hon börjat få känslor för honom. Hon kommer på honom när han tar fotografier på Lorelei och Sir Beekman som skulle sätta Lorelei i dåliga dagar hos Mr Esmond. Men de båda kvinnorna lyckas att lura Mr Malone och ta tillbaka fotografierna. Efter att Lorelei har berättat för Sir Beekman om vad som hänt lyckas hon övertala honom att ge henne hans frus diamanthuva. Väl anlända i Frankrike försöker kvinnorna checka in på ett hotell, men blir anklagade för stölden på Lady Beekmans tiara vilket gör att de tvingas bort från hotellet. Lorelei och Dorothy som nu arbetar som showgirls för att kunna betala för sig i Paris blir besökta av Mr Esmond under en av deras arbetskvällar. Han har flugit över Atlanten för att få träffa Lorelei och diskutera informationen Mr Malone gett hans far om henne. Efter att han stannat och sett ett av hennes framträdanden blir Lorelei arresterad av polisen för stölden på tiaran. Men det är Dorothy utklädd till Lorelei som de gripit för att vinna tid till att hitta och återlämna tiaran innan någon kan bli dömd för stölden. I rättegången förstår Mr Malone att det är Dorothy som är utklädd vilket leder till att han avslöjar att Sir Beekman har stulit tillbaka tiaran från Lorelei, vilket får henne avskriven från anklagelserna. Efter att Lorelei och Mr Esmond övertalat hans far att de ska få gifta sig hålls ett gemensamt bröllop på båtresan hem till USA för Lorelei och Mr Esmond, samt för Dorothy och Mr Malone.

Bilaga 4. Sammanfattning av filmen *Legally Blonde* (2001)

Elle Woods är huvudkaraktären i filmen *Legally Blonde* (2001). Elle med flera andra tjejer bor i Delta Nu House på hennes universitet i Los Angeles där hon studerar fashion merchandising. Hon är blond, snygg och älskar mode. Hennes pojkvän Warner väljer att avsluta deras relation efter att han kommit in på Harvard Law School och anser att han behöver en seriösare flickvän. Detta gör att Elle bestämmer sig för att följa efter Warner och studera på samma skola. Efter ifrågasättande från vänner och familj om varför hon vill studera där får hon besked om att hon blivit antagen till Harvard Law School. Tillsammans med sin chihuahua Bruiser flyttar Elle in på Harvards campusområde för att börja sina studier och vinna tillbaka sin ex-pojkvän. Väl på Harvard har Elle både svårt att hitta vänner som är likasinnade och att förstå mycket av vad hon nu börjat studera. Ex-pojkvännen har förlovat sig med Vivian som i kontrast till Elle upplevs som att vara elak och färglös. Elle hittar dock nya vänner som bl.a. Paulette, en kvinna som jobbar i salongen hon brukar besöka samt Emmett, som också studerar på Harvard Law School. Detta leder till att Elle börjar skifta sin fokus från att vinna tillbaka Warner till att istället visa alla att hon hör hemma på Harvard. Hon anstränger sig för att bli en bättre student vilket landar henne en praktikplats hos professor Callahan. Han har tagit hjälp av fyra stycken förstaårselever för en mordrättegång mot en känd hälsotränare vid namn Brooke. Elle som fram tills nu har trott hon gjort bra ifrån sig på Harvard kommer till insikt om att hon enbart fått praktikplatsen på grund av sitt utseende efter att Callahan försökt flörta med henne. Efter detta ger Elle upp livet som juridikstudent och vill flytta tillbaka till Los Angeles, men med uppmuntran från Emmett blir hon övertalad att stanna kvar och visa vad hon går för. Brooke, som är anklagad för att ha mördat sin man, anser att det bara är Elle som tror på hennes oskyldighet och vill därför att hon ska företräda henne i rättegången och avskedar därför Callahan. Med sina kvinnliga egenskaper och kunskaper lyckas Elle hjälpa till under rättegången får en av vittnena att erkänna sin skyldighet för mordet, och därmed få deras klient Brooke avskriven från målet. Två år senare håller Elle tal på deras examensdag då hennes studier på Harvard är avklarade. Hon har under de senaste två åren varit i ett förhållande med Emmett och lämnar nu Harvard med ett jobberbjudande på en advokatfirma i Boston.